

2. Що таке фенологія? Фенологічні спостереження [електронний ресурс]. – Джерело : <http://faqukr.ru> – Режим доступу : <http://faqukr.ru/osvita/37837-shho-take-fenologija-fenologichni-sposterezhennja.html>

1.37. ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ФІАЛКИ ВІТТРОКА У КУЛЬТУРІ*

*Горбатюк М. В., студентка 3 курсу біологічного факультету
Іванців О.Я. к. пед.н, доцент кафедри ботаніки,*

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, м.Луцьк

Розвиток декоративного озеленення є важливою складовою частиною благоустрою населених пунктів. Особливо цінними для використання у садах та парках є фіалки, які відносяться відповідно до родини Фіалкові.

Різноманіття сортів та форм фіалок є надзвичайно цікавим і привабливим. Їх багатий асортимент з різними строками цвітіння, забарвленням квіток та висотою дає можливість широко використовувати їх в декоративних насадженнях. Підбираючи відповідні сорти, можна створювати яскраві, барвисті композиції з тривалим цвітінням.

Завдяки пластичності щодо широкого пересування строків сівби, фіалки користуються високим попитом. Вони забезпечують не тільки озеленення, а й оригінальне оформлення квітучих клумб і оранжерейних господарств. Дуже ефективним в декоративних насадженнях є поєднання цих квітів з гіацинтами, тюльпанами, нарцисами, незабудкою.

Однак, незважаючи на високу декоративність, фіалки недостатньо використовуються в декоративних насадженнях парків, садів, скверів тощо. Основними причинами цього є недостатня обізнаність з біологічними особливостями окремих сортів, правильною агротехнікою та найефективнішими методами їх розмноження. Вплив стимуляторів росту є також не вивченим питанням у життєвому циклі цих квітів. Актуальність вище вказаної теми не викликає сумнівів ще й тому, що саме ці дворічні квіткові рослини досліджені фрагментарно.

В процесі роботи ми намагались дослідити особливості агротехніки вирощування фіалки Віттрока у культурі в умовах Волинської області. В подальших дослідженнях плануємо також дослідити вплив стимуляторів росту на схожість насіння та вегетативний розвиток цих рослин першого року життя.

Щоб експеримент був більш достовірним, ми використали у своєму досліді дворічні квіткові рослини родини Фіалкові (Violaceae) сортів 'Lord Beaconsfield' та 'Blue Boy' відноситься до роду Фіалка (Viola). Для обох цих сортів природні умови регіону, де проводилися дослідження є сприятливими для вирощування.

У виборі матеріалу, насамперед, ми керувалися декоративністю рослин.

* Автори Горбатюк М. В., Іванців О.Я.

Насіння сортів придбано нами у відділі квітничково-декоративних рослин Національного ботанічного саду імені М.М. Гришка НАН України. Назви сортів наводимо згідно з «Міжнародним кодексом номенклатури культурних рослин»(1994).

Родина фіалкових у флорі України та Волинської області представлена лише видами роду Фіалка (*Viola*), який походить з Європи. Найпоширенішими видами є Фіалка триколірна і Фіалка Віттрока. Основними показниками при сучасній класифікації сортів і гібридів Фіалки Віттрока є розмір квітки, час цвітіння, кількість квіток, стійкість до несприятливих погодних умов, можливість застосування сучасних технологій при їх вирощуванні.

Майже всі дворічники - перехреснозапилні рослини. Розмножують їх передусім насінням (розсадним і безрозсадним методом) і лише в деяких випадках вегетативно (діленням куща, кореневими пагонами, відводками та живцюванням). Для весняного цвітіння ми вирощували рослини до фази куща (розетки), а деякі види – до початку бутонізації, перед зимівлею.

Фіалка невибаглива до ґрунтів, але перевагу надає ґрунтам з оптимальною кислотністю рН 6,0-8,0 і родючим та вологим суглинкам, так як на бідних, сухих піщаних ґрунтах квіти швидко стають мілкими, що особливо спостерігається у крупноквіткових сортів. Необхідно на таких ґрунтах вносити органічні добрива у вигляді компосту і перегною.

Отже, при проведенні досліджень виявилось, що Фіалка Віттрока придатна для озеленення в умовах луцького району Волинської області. А завдяки пластичності, щодо широкого пересування строків сівби можна забезпечити цвітіння цієї рослини протягом усього вегетативного періоду. Можливості прискореної схожості насіння та збільшення приросту молодих рослин зростають з використанням стимуляторів росту.

Список використаних джерел

1. Виола - анютины глазки [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.sadcvetov.ru/dvuletnik/21-viola.html>, вільний. - Заголовок з екрану.
2. Демченко Н. Веселкове розмаїття братків / Н. Демченко // Квіти України. -2008.-№4.- с. 4-7.
3. Донцова Т. Дворічники: особливості вирощування / Т. Донцова // Квіти України. - 2004. - № 3. - С. 12-14.
4. Музичук Г. М. Диво - братки / Г. М. Музичук // Квіти України. - 2001. - № 3. - С. 5-7.

1.38. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ДЛЯ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ*

*Скаржинець Н.П., студ. гр. ЕОС-32
Коробчук Л.І., к.пед.н., доцент кафедри екології*

---

* Автори Скаржинець Н.П., Коробчук Л.І.